Oslo universitetssykehus

PubMed

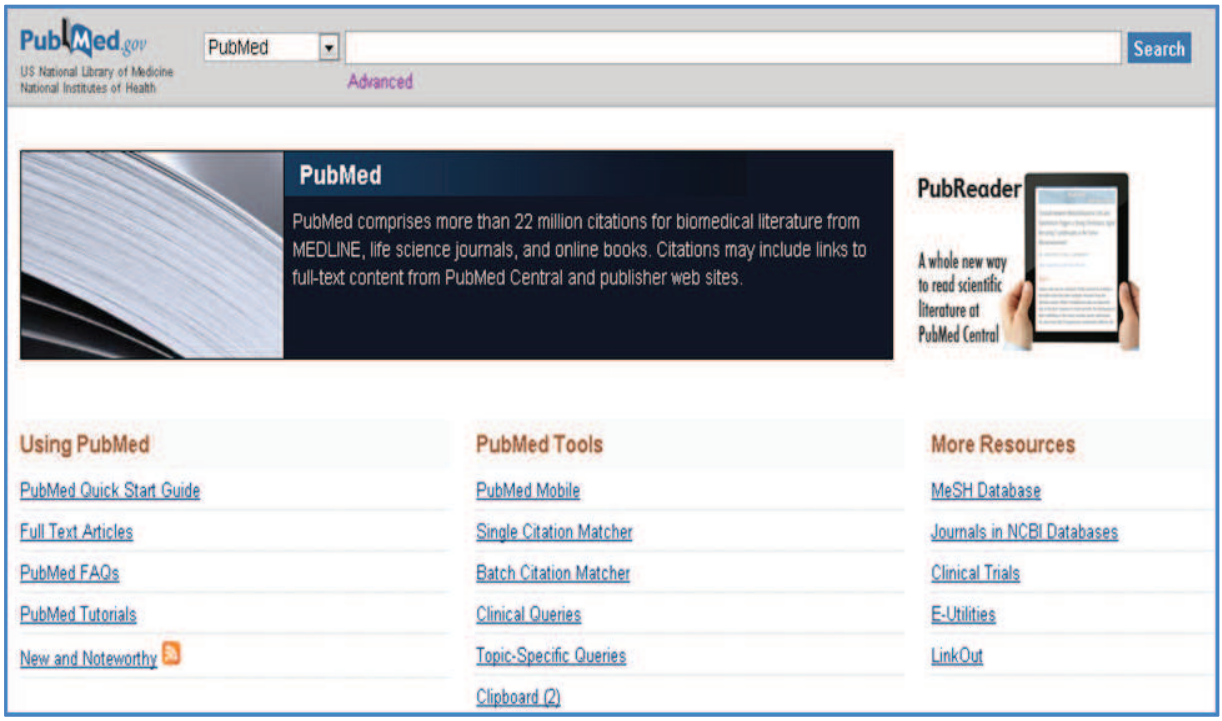

En veiledning fra Medisinsk bibliotek

Juli 2013

Veiledninger fra Medisinsk bibliotek

Medisinsk bibliotek har utarbeidet en rekke søkeveiledninger. Alle veiledningene kan fås i våre bibliotek, eller skrives ut fra våre websider www.oslo-universitetssykehus.no/medbib. Denne veiledningen gir en innføring i søkefunksjoner i PubMed. OBS! Veiledningene oppdateres jevnlig, sørg for at du har nyeste versjon!

Medisinsk bibliotek tilbyr brukerstøtte og søkehjelp til ansatte ved Oslo universitetssykehus. Ansatte oppfordres til primært å bruke biblioteket ved den lokasjonen hvor de jobber.

Innholdsfortegnelse

Hva er Medline og PubMed? 3

Søke i PubMed 3

- Søke etter emne 3
- MeSH – Medical Subject Headings 4
- Søke etter forfatter 4
- Søke etter tidsskrift 4
- Single Citation Matcher 4

Se på søkeresultatet 5

Related articles 5

Begrense søket (Show additional filters) 5

Fulltekst m.m. med SFX 6

Kan jeg få artikkelen selv om jeg ikke finner lenke til fulltekst? 6

- Søkehistorie 7

Clinical Queries – filter for kliniske studier 8

MeSH Database 9

Utklippstavle (Clipboard) 11

Skrive ut referanser 12

Lagre referanser 12

Sende referanser på e-post 12

- Logge på My NCBI: 13
- Lagre søk i My NCBI: 14
- Saved Searches 14
- Collections 15

Verden er større enn PubMed! 15

Spør en ekspert 15

Hva er MEDLINE og PubMed?

MEDLINE er en bibliografisk database, som regnes som en av de viktigste innen medisin. Den registrerer og indekserer artikler fra ca 5600 medisinske tidsskrifter fra ulike land. Den har imidlertid en sterk amerikansk slagside.

MEDLINE produseres av National Library of Medicine (NLM) i USA. NLM selger MEDLINE-dataene til ulike databaseleverandører som så selger basen videre med sitt grensesnitt (slik skjermen ser ut og måten man søker på). Det betyr at det finnes ulike versjoner av MEDLINE, men innholdet er uansett det samme. PubMed er gratisversjonen av MEDLINE, og den får man tilgang til med et vanlig internettabonnement (f.eks. hjemme). Lenke til PubMed finner du på Medisinsk biblioteks databaseside.

Når du skal søke i PubMed fra en maskin som enten er tilknyttet Universitetsnettet eller OUSnettet, bør du bruke lenken fra Medisinsk biblioteks databaseside. Da vil du få lenke til mange av de elektroniske fulltekstidsskriftene biblioteket abonnerer på, se eget avsnitt om fulltekst. Dersom du ønsker å lese mer om PubMed anbefales NLMs brukerveiledning som du finner ved å klikke på *Help* over søkefeltet. Ved å klikke på PubMed FAQs (Frequently asked questions) på forsiden får du svar på en del vanlige spørsmål. Flere "tutorials" er også tilgjengelige. Vi anbefaler i tillegg Medisinsk biblioteks kurs i PubMed (forbeholdt ansatte ved HF i Helse Sør-Øst samt studenter i praksis ved OUS).

Søke i PubMed

Det finnes flere søkemåter i PubMed, vi beskriver først den enkleste. Vær imidlertid klar over at du kan gjøre mer presise søk ved å benytte Advanced Search, Clinical Queries og MeSH-database. Disse mulighetene er beskrevet senere i dette heftet.

Den enkleste måten å søke i PubMed på er å skrive inn ett eller flere ord i søkefeltet. Husk at du må bruke engelske søkeord. Dersom du skriver inn flere ord, vil disse automatisk bli kombinert med AND. I bildet under er tre søkeord skrevet inn: *deep vein thrombosis*. PubMed kommer med en del forslag. Velg gjerne ett av disse, eller skriv inn noe annet og trykk på *Search.*

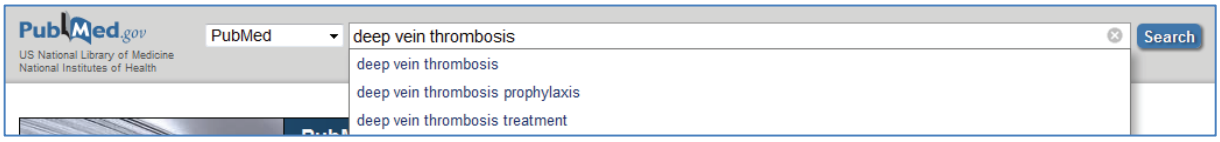

Hvis du søker på for eksempel *deep vein thrombosis treatment*, forstår PubMed at *deep vein thrombosis* er et sammenhengende begrep som du så vil kombinere med *treatment*.

Søke etter emne

Skriv inn ordet eller ordene du ønsker å søke etter. PubMed søker på de ordene/uttrykkene du selv skriver inn, og i tillegg søker den i Medlines emneordsliste MeSH som sørger for at det også kan bli søkt på en del synonymer. Dersom søkeordet er et MeSH-emneord vil dette automatisk bli "eksplodert" – dvs. at underordnede (mer spesielle) emneord tas med i søket, se avsnittet *MeSH Database* for mer informasjon.

For å finne ut hvordan PubMed har tolket søket ditt, kan du se på *Details.* Details finner du et stykke ned og til høyre i skjermbildet med søkeresultatene:

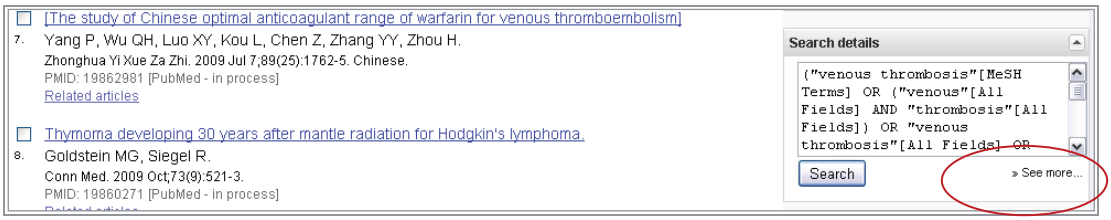

Medisinsk bibliotek, Oslo universitetssykehus © Juli 2013. Med forbehold om endringer

Klikk på *See more…* for å se alle detaljer:

Search Details

Query Translation:

```
("venous thrombosis"[MeSH Terms] OR ("venous"[All Fields]
AND "thrombosis"[All Fields]) OR "venous thrombosis"[All
Fields] OR ("deep"[All Fields] AND "vein"[All Fields]
AND "thrombosis"[All Fields]) OR "deep vein thrombosis"[All
Fields]) AND ("therapy"[Subheading] OR "therapy"[All
Fields] OR "treatment"[All Fields] OR "therapeutics"[MeSH
Terms] OR "therapeutics"[All Fields])
```

Search URL

Result:

35101

Translations:

deep vein thrombosis	"venous thrombosis"[MeSH Terms] OR ("venous"[All Fields] AND "thrombosis"[All Fields]) OR "venous thrombosis"[All Fields] OR ("deep"[All Fields] AND "vein"[All Fields] AND "thrombosis"[All Fields]) OR "deep vein thrombosis"[All Fields]
treatment	"therapy"[Subheading] OR "therapy"[All Fields] OR "treatment"[All Fields] OR "therapeutics"[MeSH Terms] OR "therapeutics"[All Fields]

MeSH – Medical Subject Headings

Alle referanser (artikler) i MEDLINE blir tildelt emneord fra en emneordsliste som kalles MeSH (Medical Subject Headings). Disse emneordene brukes for å beskrive hva hver enkelt artikkel handler om. Det er en fordel å benytte MeSH-emneordene når man søker, da er man nemlig sikret å få med alle synonymer, ulike stavemåter, entalls-/flertallsendelser etc. Når du søker som beskrevet ovenfor vil PubMed oversette søkeordene dine til MeSH og i tillegg søke på tekstord. Tekstord vil si at det søkes etter ord i titler og sammendrag.

Søke etter forfatter

Forfatternavn skrives på denne måten: Smith JB. Se også avsnittet *Advanced Search* for en enkel måte å kombinere forfatternavn med andre søkebegreper.

Søke etter tidsskrift

Du kan enten skrive inn tidsskriftets fulle navn, eller benytte standard forkortelse. Se også avsnittet *Advanced Search* for en enkel måte å kombinere tidsskriftnavn med andre søkebegreper.

Single Citation Matcher

Dersom du leter etter en bestemt artikkel og har opplysninger om tidsskriftnavn, forfatter, årstall etc., kan du bruke funksjonen *Single Citation Matcher*. Klikk på *Single Citation Matcher* i menyen på forsiden, og fyll ut skjemaet med den informasjonen du har om artikkelen. Klikk så på *GO*-knappen. For å komme til forsiden: Klikk på PubMed-logoen.

Se på søkeresultatet

Etter at du har klikket på *Search*-knappen vises søkeresultatet. Referansene som passer til søket ditt vises automatisk i et kortformat (summary). Det er også mulig å se referansene i andre formater. Forskjellen på de ulike formatene er hovedsakelig hvor mye informasjon som vises for hver referanse. Du får opp mer informasjon ved å klikke på tittelen til den enkelte referanse. Da vil du kunne lese abstract av artikkelen (dersom dette finnes), og du vil se om artikkelen er tilgjengelig i fulltekst (se også eget avsnitt om fulltekst i denne veiledningen).

Hvis du klikker på *Display Settings* øverst til venstre over referansene, kan du endre visningsformat, endre antall referanser på hver side samt sorteringsorden:

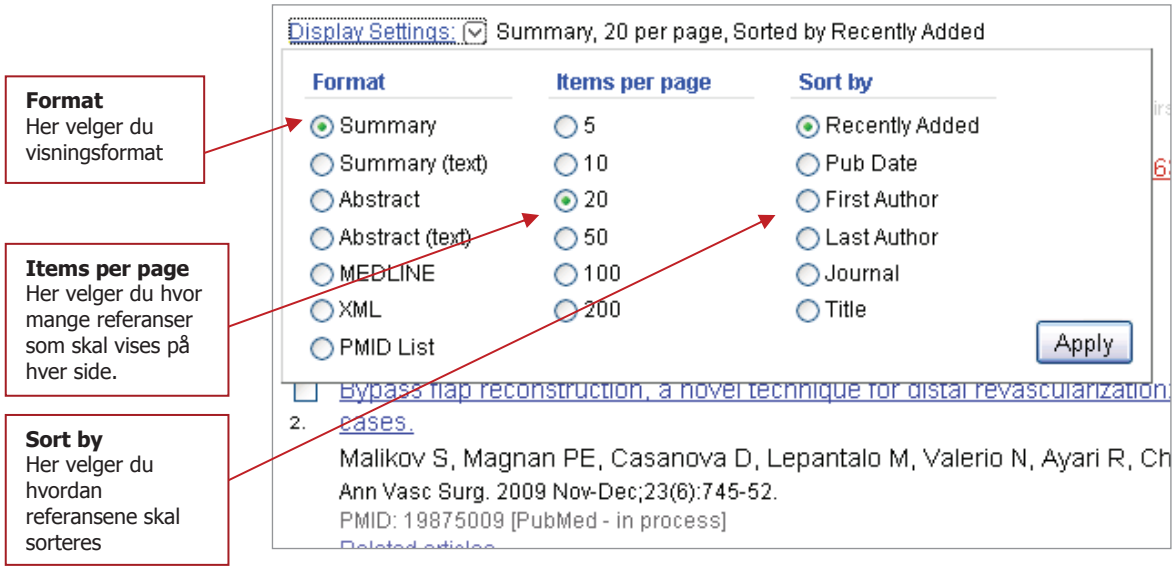

Related articles

Under de fleste referansene finner du en lenke der det står *Related citations*. Ved å klikke på en slik lenke vil du få fram referanser som "ligner" på den opprinnelige referansen. Det ligger en algoritme som bakgrunn for denne utvelgelsen, og referansene sorteres i rekkefølge etter antatt relevans.

Begrense søket (Show additional filters)

Til venstre fra søkeresultatet finner du en liste med *filters* for å begrense søket ditt til bl.a. språk, aldersgrupper og type artikkel. Velg de begrensningene du ønsker fra listen ved å klikke på dem. Dersom du ønsker å avgrense søket ditt til engelsk og skandinaviske språk, klikk på *Show additional filters*, hak av på *Languages* og klikk *Show*. Hak av for ønskete språk og velg *Show*. I tillegg må du trykke inn de valgte språk, dette vil da se sånn ut:

OBS! En del av begrensningene vil utelukke de nyeste referansene da disse ennå ikke er utstyrt med emneord, i tillegg kan det utelukke referanser fra før 1966 fordi MeSH-systemet var noe annerledes da.

Medisinsk bibliotek, Oslo universitetssykehus © Juli 2013. Med forbehold om endringer

Fulltekst m.m. med SFX

Nå finnes nesten alle tidsskrifter i elektronisk utgave og Medisinsk bibliotek abonnerer på ca 14.000 elektroniske tidsskrifter (pr. juli 2013). Vi har tatt i bruk lenkeverktøyet SFX som bl.a. gir lenker til fulltekst. Hvis du starter PubMed via Medisinsk biblioteks hjemmesider, vil du i abstractvisning for hver enkelt artikkel finne en SFX-knapp som vist på høyre siden:

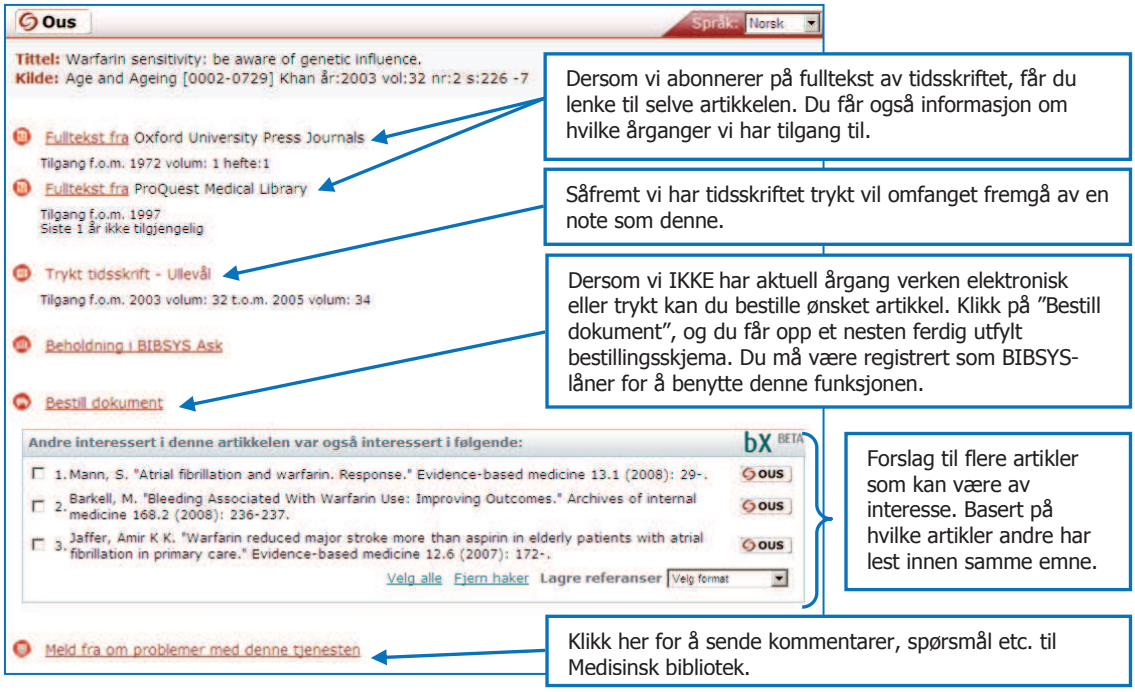

Kan jeg få artikkelen selv om jeg ikke finner lenke til fulltekst?

Med SFX-menyen som kommer opp når du klikker på denne knappen 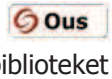

, kan du finne ut om vi har tilgang til elektronisk eller trykt utgave av tidsskriftet. Hvis biblioteket har tidsskriftet enten elektronisk eller trykt må du selv skrive ut eller kopiere artikkelen. Artikler fra tidsskrifter biblioteket ikke abonnerer på kan bestilles via SFX-menyen. Levering tar normalt 2-5 dager. Gi beskjed om du ønsker å hente artikkelen i Medisinsk bibliotek, eller om du vil ha den tilsendt i internposten. NB! Denne tjenesten gjelder kun ansatte ved OUS.

Advanced Search

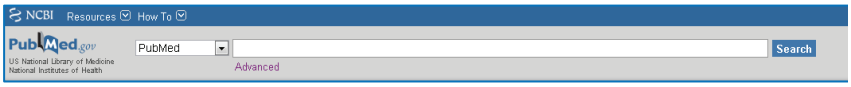

Klikker du på *Advanced* under søkefeltet, får du tilgang til en lang rekke søkemuligheter:

- Oversikt over *søkehistorie* (History)
- Mulighet for å søke i ulike felt som *forfatter, tidsskrift, publikasjonsdato, m.m.*, samt å kombinere søk i disse feltene (Builder).

Søkehistorie

PubMed husker hvilke søk du har utført, og du kan få en oversikt over dette under *Advanced*.

History — Download history — Clear history

Search	Add to builder	Query	Items found	Time
#4	Add	Search **(#1 and #2)**	3367	08:54:40
#2	Add	Search **thrombosis**	179655	08:54:40
#1	Add	Search **oral contraceptives**	46035	08:54:39

Søkene dine er nummerert, og du kan benytte disse numrene (med # foran) til å kombinere søk. Eks: #1 and #2.

I eksemplet ovenfor er de to begrepene *oral contraceptives* og *thrombosis* kombinert med AND (#1 and #2). Da får vi artikler som handler om *både* p-piller og trombose.

Hvis vi hadde kombinert med OR, ville vi fått treff på *alle* artikler som handler om p-piller og *alle* artikler som handler om trombose. Da kan det være noen som handler om begge deler, men det vil også være noen som bare handler om trombose og ikke p-piller og omvendt.

Hvis vi hadde kombinert med NOT, slik: *oral contraceptives* NOT *thrombosis* (evt. #1 NOT #2), ville vi fått treff på alle artikler som handler om p-piller *bortsett fra* de som også handler om trombose.

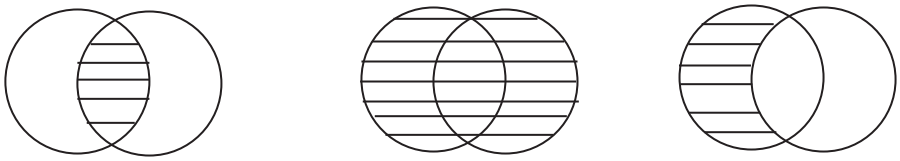

AND OR NOT

Hele søkehistorien kan slettes ved hjelp av *Clear History*-knappen. Du kan også slette enkeltsøk ved å klikke på nummeret foran søket og velge *Delete from history* i menyen som kommer opp.

NB! Søkene i History forsvinner automatisk åtte timer etter at du sluttet å bruke PubMed. Dersom du bruker en PC som andre har brukt mindre enn åtte timer før deg, kan det hende at det vil ligge igjen søk i History etter tidligere brukere. OBS! Hvis du har internettilknytning via OUSnettet vil ikke History bli bevart dersom du logger av Internett.

Clinical Queries – filter for kliniske studier

Ved å velge *Clinical Queries* fra forsiden (klikk på PubMed-logoen for å komme til forsiden), får du mulighet til å søke med såkalte Research Methodology Filters. Disse er laget med tanke på de som søker etter klinisk informasjon.

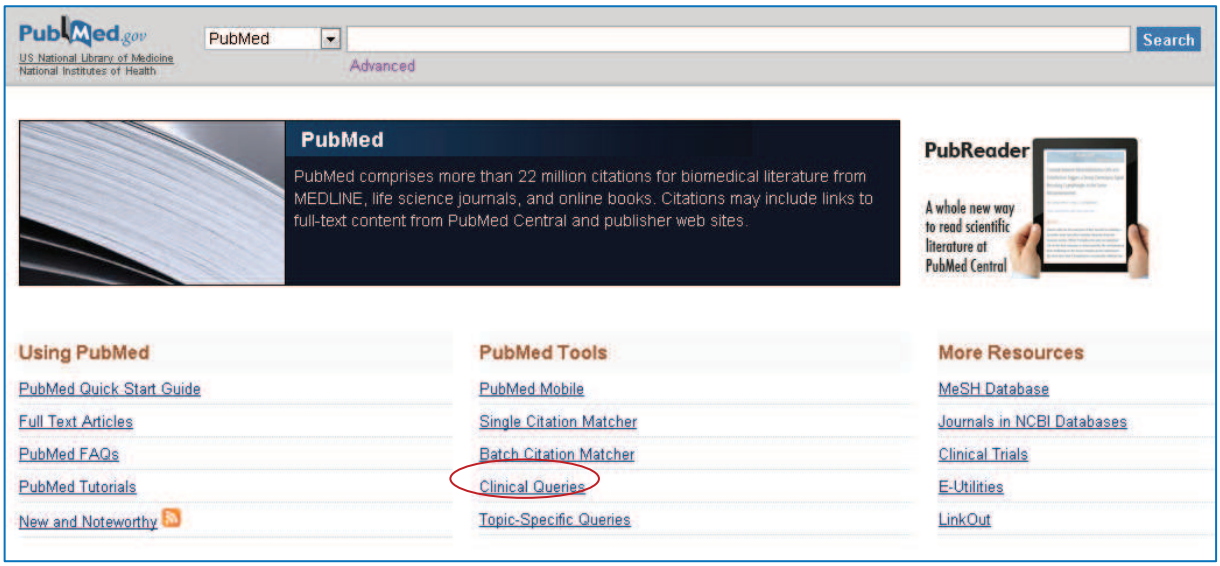

Det finnes fem ulike filtre: *terapi*, *diagnose*, *etiologi*, *prognose og clinical prediction guides*. I tillegg velger man å vektlegge *broad* eller *narrow* ved søkingen. Med *broad* menes det at du har stor sjanse for å få med alle relevante artikler, men sannsynligvis vil du også få med noen som ikke er så relevante. Med *narrow* menes det at du får treff på relevante artikler, men du vil sannsynligvis også miste noen. Clinical Queries søker også etter systematiske oversikter (Systematic reviews) og Medical Genetics artikler og viser treffene i et felles treffbilde.

Velg for ønsket kategori og vektlegging, skriv inn emnet du ønsker å søke på i søkefeltet og klikk på *Search*-knappen.

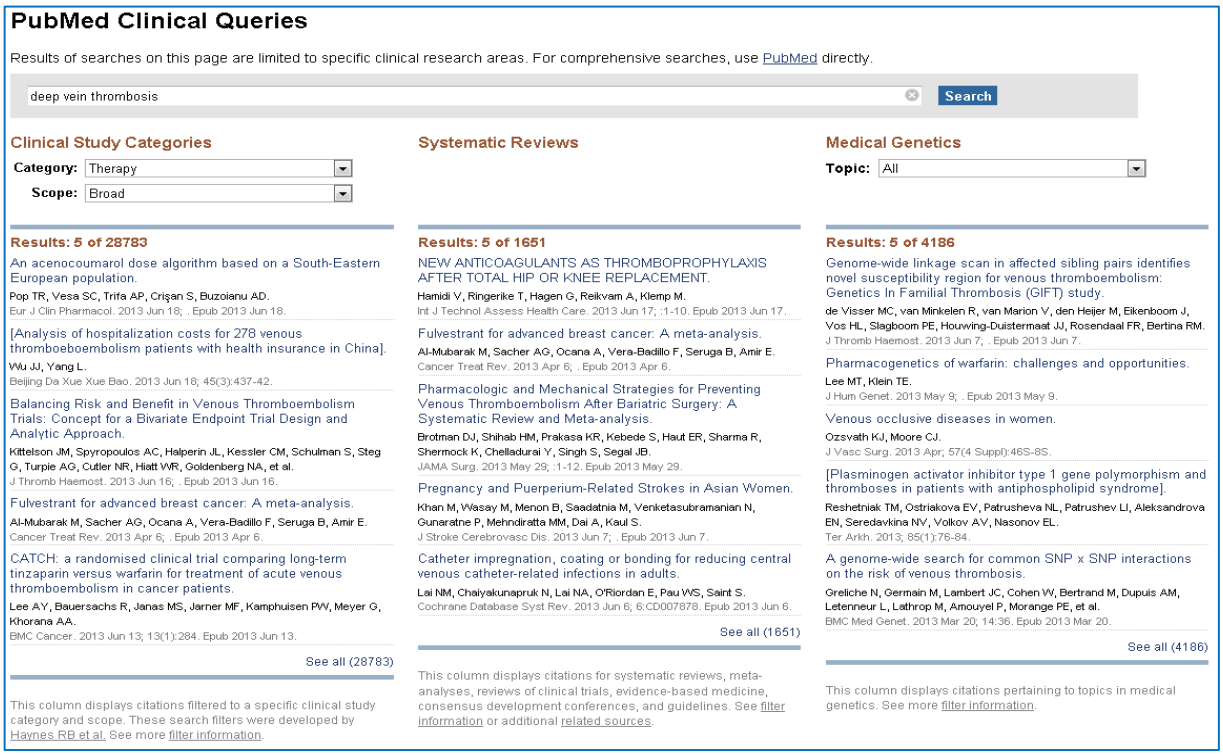

MeSH Database

MeSH-ord (Medical Subject Headings) er emneord som legges til en artikkelreferanse av en fagreferent for å beskrive hvilke(t) emne(r) artikkelen handler om. Når du søker med MeSH er du i større grad sikret at artiklene du får treff på virkelig handler om det du søker etter og at det ikke bare er nevnt et sted i sammendraget. Spør i biblioteket eller delta på kurs for å få vite mer om MeSH.

Ved å velge *MeSH Database* fra forsiden (klikk på PubMed-logoen for å komme til forsiden), kan du søke frem ulike MeSH-ord og se hvordan de står i forhold til hverandre. Du kan også få forklaring/definisjon til hvert emneord slik at du er sikker på at du velger det rette.

I eksemplet nedenfor er det søkt på *angina pectoris*. PubMed foreslår en del emneord. Klikk på ønsket emneord. Vi velger her å klikke på Angina Pectoris NB! Klikk på selve begrepet, ikke i ruten foran.

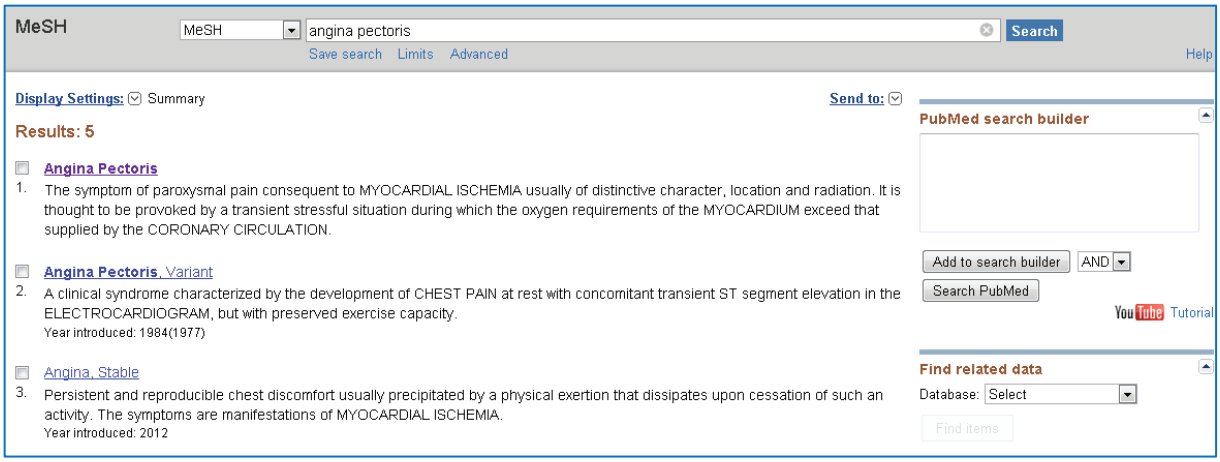

I skjermbildet som så kommer opp (se illustrasjon nedenfor) har du mulighet for å velge ut bestemte aspekter (subheadings) ved det valgte emnet. Kryss evt. av foran de aktuelle subheadings. Dette kan gjøre et søk mer presist, men vær oppmerksom på at det også fører til at du mister mange artikler, så vær forsiktig med denne muligheten.

Du kan også velge å krysse av for:

- *Restrict to MeSH Major Topic*: Da får du bare referanser til artikler som har dette emnet som hovedtema. Dette gjør søket mer presist, men du vil også miste mange artikler, så vær forsiktig med denne muligheten.
- *Do not include MeSH terms found below this term in the MeSH hierarchy*: Det betyr at du *ikke* vil få med (eventuelle) mer spesielle undergrupper av emnet.

Litt lenger ned på siden vil du se emneordets plassering i forhold til andre emneord. I eksemplet nedenfor ser vi at emneordene *Angina, Unstable, Angina Pectoris, Variant* og *Microvascular angina* er underordnet *Angina Pectoris*. Hvis du velger å krysse av for *Do not include MeSH terms found below this term in the MeSH hierarchy* vil du *ikke* få med disse.

Angina Pectoris

The symptom of paroxysmal pain consequent to MYOCARDIAL ISCHEMIA usually of distinctive character, location and radiation. It is thought to be provoked by a transient stressful situation during which the oxygen requirements of the MYOCARDIUM exceed that supplied by the CORONARY CIRCULATION.

PubMed search builder options

Subheadings:

analysis	ethnology	prevention and control
anatomy and histology	etiology	psychology
blood	genetics	radiography
chemically induced	history	radionuclide imaging
classification	immunology	radiotherapy
complications	metabolism	rehabilitation
cytology	microbiology	statistics and numerical data
diagnosis	mortality	surgery
diet therapy	nursing	therapy
drug therapy	organization and administration	ultrasonography
economics	parasitology	urine
embryology	pathology	veterinary
enzymology	physiology	virology
epidemiology	physiopathology	

Restrict to MeSH Major Topic.

Do not include MeSH terms found below this term in the MeSH hierarchy.

Tree Number(s): C14.280.647.187, C14.907.585.187, C23.888.646.215.500

Entry Terms:

- Stenocardia
- Stenocardias
- Angor Pectoris

All MeSH Categories
Diseases Category
Cardiovascular Diseases
Heart Diseases
Myocardial Ischemia
Angina Pectoris
Acute Coronary Syndrome
Angina, Stable
Angina, Unstable
Angina Pectoris, Variant
Microvascular Angina

Når du har krysset av for det du vil, klikker du på *Add to search builder*. Du får så opp en oversikt over søket du er i ferd med å utføre. Nå kan du evt. søke frem et nytt ord i MeSH Database (prosessen som er beskrevet ovenfor), og legge dette ordet til det som allerede ligger i søkeboksen. Hvis du skal legge til flere søkeord, må du passe på å velge riktig operator (*AND*, *OR*, *NOT*).

Tips: Se avsnittet *Søkehistorie* for mer informasjon om hva du oppnår med å bruke h.h.v. AND, OR og NOT.

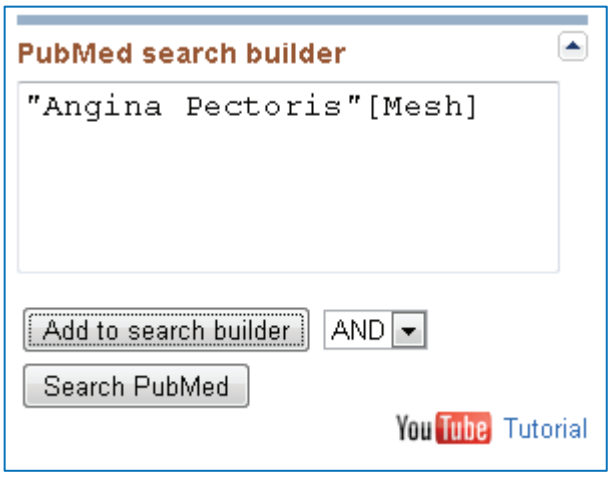

Klikk på *Search PubMed*-knappen for å sette i gang søket.

Utklippstavle (Clipboard)

Utklippstavlen (Clipboard) kan brukes for å samle opp referanser fra forskjellige søk som du senere ønsker å bla gjennom, skrive ut eller lagre (maks 500 referanser).

For å legge referanser til utklippstavlen gjør du følgende:
Merk de referansene du vil legge over på utklippstavlen. Klikk så på *Send to* til høyre over søkeresultatene. Velg så *Clipboard* fra menyen som kommer opp, og klikk på *Add to Clipboard-knappen*. Hvis du ikke merker noen referanser før du velger *Send to Clipboard*, vil inntil 500 av referansene i søket legges på utklippstavlen.

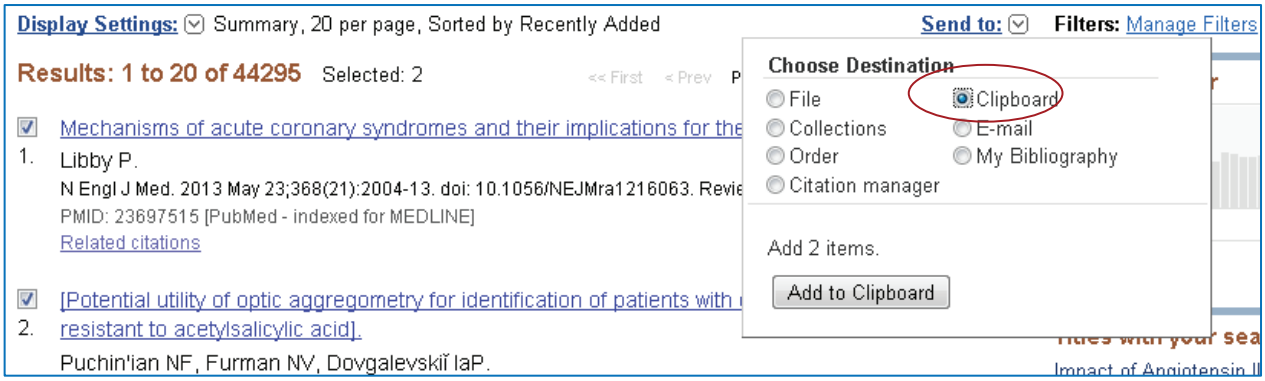

NB! Innholdet på utklippstavlen forsvinner automatisk åtte timer etter at du slutter å bruke PubMed. Dersom du bruker en PC som andre har brukt mindre enn åtte timer før deg, kan det hende at det vil ligge igjen referanser på Clipboard etter tidligere brukere. OBS! Hvis du har internettilknytning via OUSnettet vil ikke Clipboard bli bevart dersom du logger av Internett. Dersom du ønsker å ta vare på referansene over lenger tid, kan du lagre dem i My NCBI (se eget avsnitt).

Når du har lagt noe på Clipboard, kommer følgende til syne nesten øverst til høyre på skjermen:

Klikk på *... items* for å se det som ligger på Clipboard.

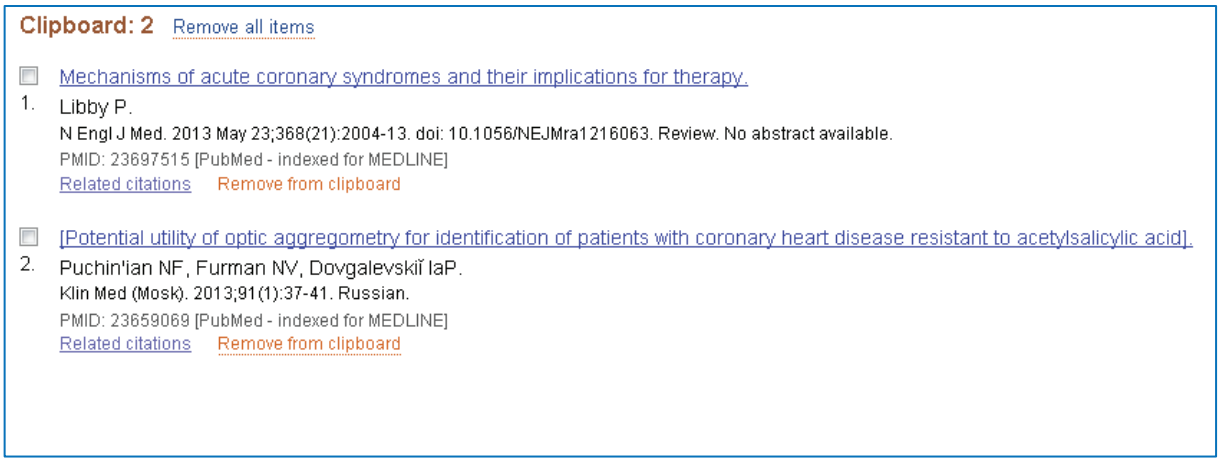

Du kan fjerne referanser fra Clipboard ved å klikke på *Remove from clipboard*.

Skrive ut referanser

Dersom du bare ønsker å skrive ut et utvalg av referansene, krysser du først av for disse. Dersom du ikke gjør noen avkrysninger, vil du få skrevet ut det som er framme i skjermbildet, vanligvis 20 referanser. Du kan endre antall referanser og visningsformat under *Display Settings* (se ovenfor).
Når du har ønskede referanser i ønsket visningsformat framme på skjermen bruker du nettleserens (f.eks Internet Explorer) utskriftsknapp for å skrive ut.

Lagre referanser

1. Merk de referansene som skal lagres. Hvis ingen merkes blir alle (maks. 500) referansene lagret.

2. Klikk så på *Send to* til høyre over søkeresultatene. Velg så *File* fra menyen som kommer opp. Menyen utvider seg med valg av filformat og sortering.

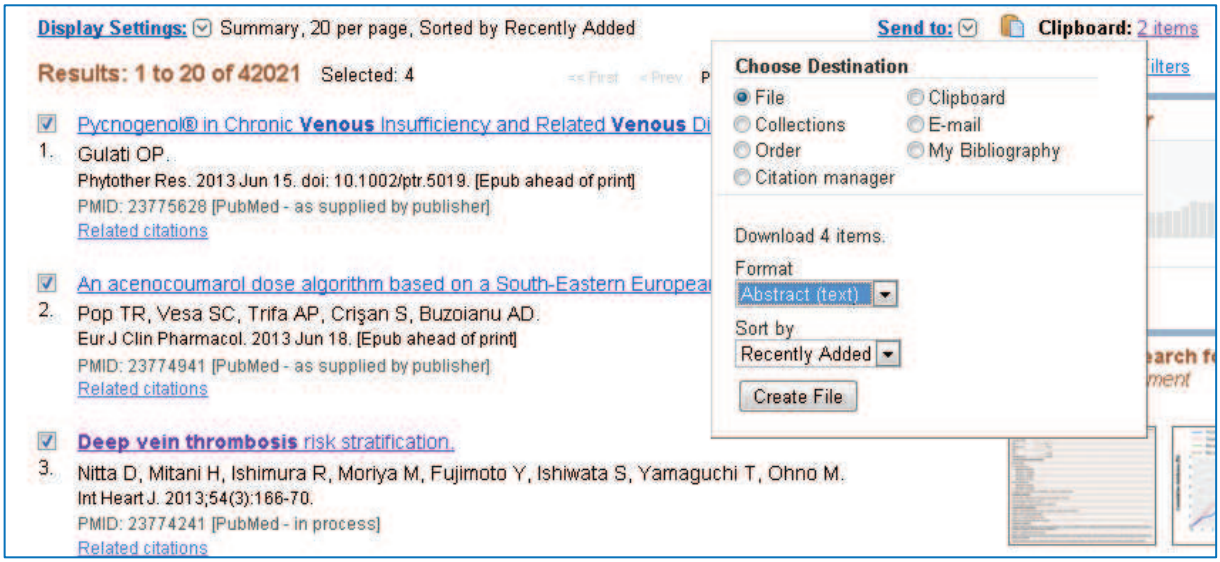

3. Klikk "Save" i dialogboksen som kommer opp.

4. I den neste dialogboksen velger du hvor du vil lagre referansene, og hvilket navn du vil gi filen.

Tips: Dersom du bruker EndNote, se avsnitt om PubMed i vår EndNote veiledning for mer informasjon om lagring av referanser direkte til EndNote.

Sende referanser på e-post

Merk de referansene som skal sendes. Hvis ingen merkes, blir alle (maks 500) sendt.

Klikk så på *Send to* til høyre over søkeresultatene. Velg så *E-mail* fra menyen som kommer opp. Menyen utvider seg med valg av filformat og sortering.

Fyll inn e-postadresse og evt. tekst du vil legge til i begynnelsen av e-posten. Klikk så på *E-mail-knappen*.

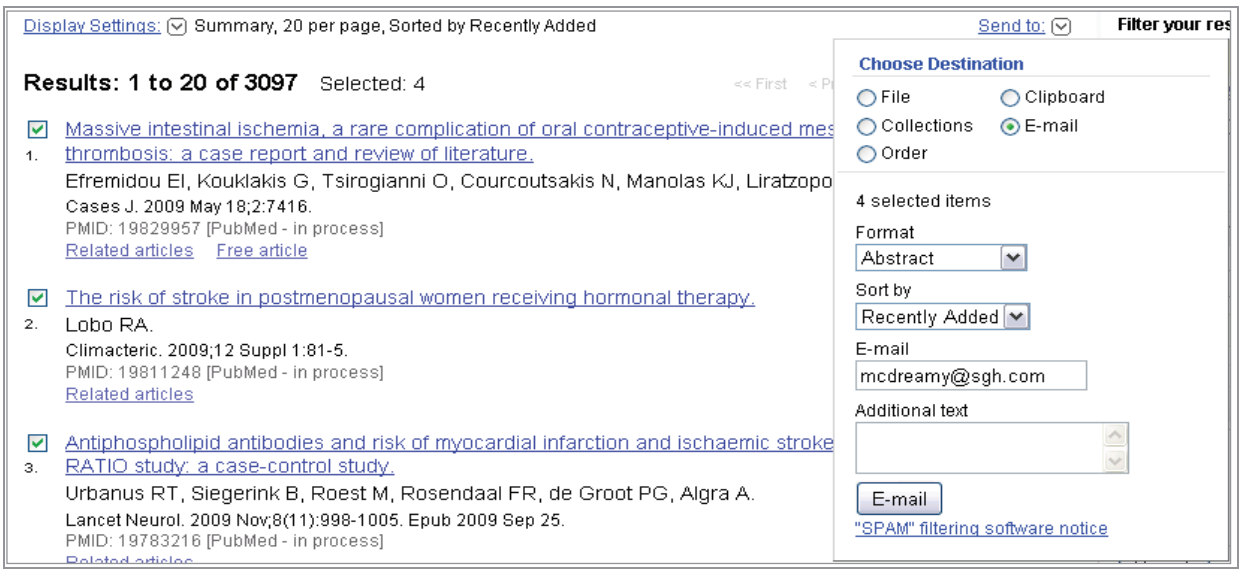

My NCBI – lagring av søk og referanser m.m.

My NCBI er en funksjon som gir den enkelte bruker mulighet til å definere en del personlige settinger i PubMed samt å lagre og oppdatere søkestrategier og å lagre referanser. My NCBI er tilgjengelig overalt bare du har tilgang til Internett. Det vil si at du for eksempel kan lagre søk på jobben og så ta dem frem igjen hjemme.

For å ta i bruk My NCBI må man registrere seg med brukernavn og passord. Dette er en kort beskrivelse av de viktigste funksjonene i My NCBI, mer informasjon finner du under *Help*.

Logge på My NCBI:

Klikk på *Sign in to NCBI* øverst til høyre i skjermbildet:

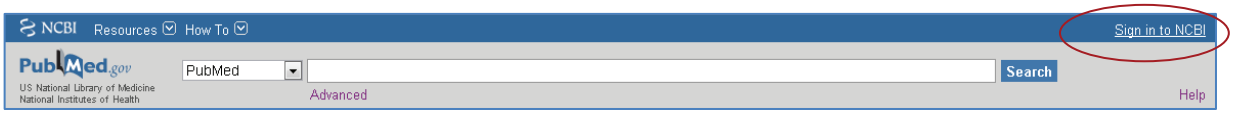

Du får opp en boks der du må fylle inn brukernavn og passord. Hvis du ikke allerede har registrert deg, klikker du på *Register for an NCBI account*, og velger deg et brukernavn og passord.

My NCBI gir deg seks ulike funksjoner: Search NCBI databases, Saved Searches, My Bibliography, Collections, Recent Activity og Filters. Vinduene kan flyttes på etter hva dine behov er:

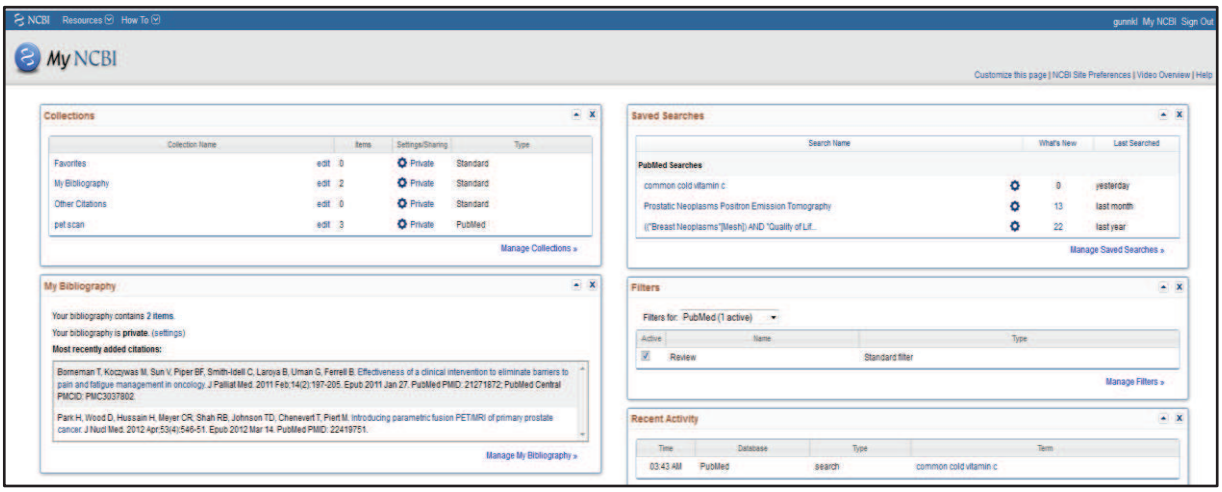

Lagre søk i My NCBI:

Gjør et søk i PubMed og klikk på *Save Search* under søkefeltet:

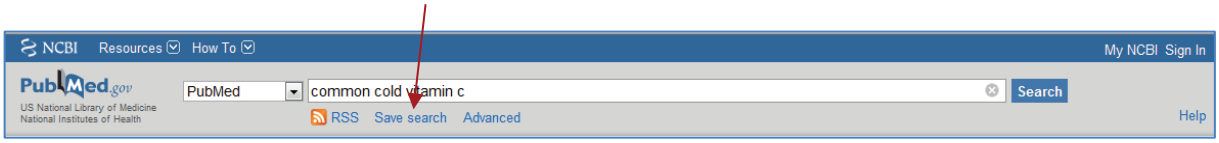

Hvis du ikke allerede har logget deg på My NCBI, får du beskjed om å gjøre det.

Du får opp en dialogboks der du kan gi søket ditt et navn. Bruk det foreslåtte navnet, eller endre til noe annet og klikk på *Save-knappen*. I neste skjermbilde får du spørsmål om du vil ha tilsendt nye søkeresultater jevnlig:

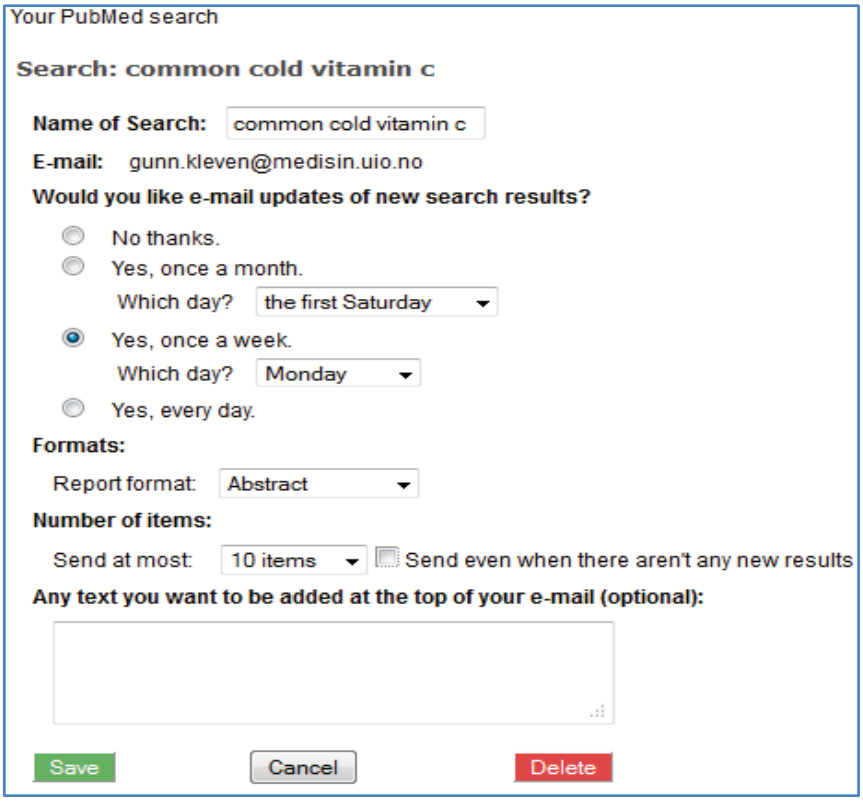

Gjør dine valg og klikk på *Save-knappen*.

Saved Searches

Under *Saved Searches* finner du oversikt over dine lagrede søk. Klikk på *Manage Saved Searches* og du får opp dette bildet:

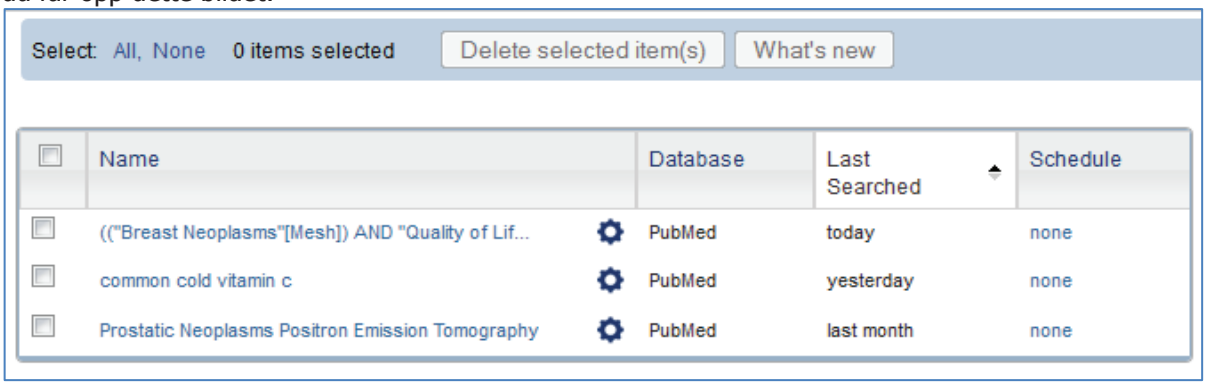

Medisinsk bibliotek, Oslo universitetssykehus © Juli 2013. Med forbehold om endringer

For å finne nye referanser for en lagret søkestrategi, krysser du av i boksen foran den ønskede søkestrategien. Klikk så på *What's New*. My NCBI finner da frem til PubMed-referanser som er kommet inn i basen etter at søket sist ble utført. Klikk på *...new items* for å se de nye referansene. Dagens dato blir satt som dato for søket slik at neste gang du velger *What's new* får du nye referanser etter denne datoen.

Collections

I *Collections* kan du lagre referanser. Du kan lage deg samlinger av referanser innenfor ulike tema. For å legge referanser fra PubMed i Collections merker du først referansene og velger så *Collections* fra Send to-menyen. Du får da opp en boks som vist nedenfor:

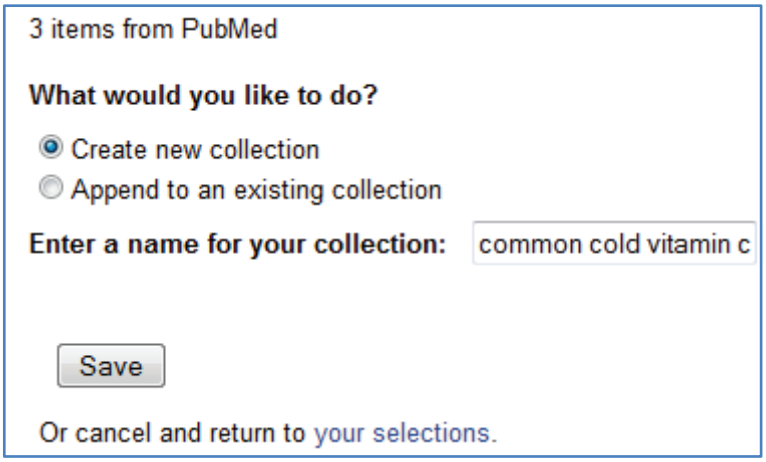

Her kan du enten velge å lage en ny samling (collection), eller du kan legge referansene i en eksisterende samling. I eksemplet over har vi valgt å lage en ny samling som vi vil gi navnet *Common cold vitamin c.* Klikk OK, og en ny samling med de valgte referansene blir opprettet. Dersom du ønsker å legge referansene i en eksisterende samling, merker du *Append to an existing collection*. Du får da opp en meny der du kan velge hvilken av dine samlinger referansene skal legges i.

For mer utfyllende informasjon om My NCBI: Se *Help*-funksjonen i PubMed.

NB! Husk Sign Out fra My NCBI dersom du bruker en PC som også andre har tilgang til.

Verden er større enn PubMed!

Husk at PubMed ikke dekker alt. Det finnes en lang rekke databaser som er aktuelle for medisin og helsefag.

Medisinsk bibliotek har utarbeidet et hefte som heter "Jakten på informasjon". I dette heftet kan du lese om flere aktuelle baser, og om hvilke baser som kan være aktuelle for ulike typer problemstillinger. Heftet kan lastes ned fra vår websider, eller hentes i Medisinsk bibliotek.

Spør en ekspert

Bibliotekarene i Medisinsk bibliotek gir deg gode råd om hvilke baser du bør velge, og de hjelper deg gjerne med å søke!